

Brev från Stockholm 1925

I vår årsskrift 2016 berättade vi om Karl Ekman, Ornungapojken som deltog i Olympiaden i Stockholm 1912. Han bosatte sig så småningom i Stockholm och blev sotare. Den 20 juni 1925 skrev han ett brev hem till föräldrar och syskon. Tyvärr är brevet trasigt och har varit svårt att läsa i vissa avsnitt.

Karl Ekman.

Stockholm den 20 juni 1925.

Kära föräldrar å syskon, hjärtligt tack för längesedan ock för brev å kort. Tiden går så hastigt i en sådan storstad som Stockholm, glömmar de sina ock måste i första hand ägna sig åt sitt arbete.

Börjar man dagen från början ock tar sitt kall med allvar så hinner man bliva trött innan kvällen kommer. Så här ter sig en arbetsdag för mig, uppgång kl. 6.30 kaffehurran åker ju på gasköket ock blir färdigt under tiden man gör sin toalett sedan bjuder man gumman på kaffe i sängen ock allt är undanstökat på en halvtimme. Sedan har jag 5 min till arbetsplatsen vilken går över Katarina kyrkogård där uteliggare brukar att sitta ock sova hela nätterna, kyrkogården är för övrigt den vackraste i Stockholm ock sofforna ligger så inbäddade under hänglindarna att man knappast kan se den som sitter under. 20 minuter före 7 skall arbetsstyrkan vara klara att börja svartkonsterna för dagen då det bär iväg till Restauranger ock kaffeer bör sotas var fjortonde eller var 8de dag beroende hur eldfarlig eldstaden är. Vad skulle ni säga på landet om ni skulle få besök av sotaren så ofta, men ändå har det visat sig att det kan bli soteld ock det kostar oss alltid 20 kronors böter varje gång. När så de mäst brådslande arbetet är gjort så skall murrarna hava sig en 15 minuters

kafferast ock de kan även bli halvtimmen om det står mycket att läsa i tidningen. Denna rast ingår i egentliga arbetet för dagen, då blir det liv i alla vackra å fula fruar, å å sotarn här blir det liv i kök å på tak å svammel å skvaller, ock visslingar skär luften så de går hus från hus tills klockan blir 10.

Sedan är det frukost 10-11 efter 11 börjar kakelugnsotningen det tillgår så att vi sätter upp tryckta plakat om tiden för sotningen då skall alla hyresgäster vara hemma hava sina lägenheter tillgängliga för arbetets utförande alla vindskontor öppna för besiktning av skorstensmurar ock dylikt. Upptäcks något fel skall detta skriftligt meddelas till husvärderna ock rättelse vara vidtagen inom viss tid.

Som ni ser så har jag köpt mig skrivmaskin ock alla sådana handlingar skrives på en sådan maskin det går fortare att skriva på en sådan än för hand. Återgå vi sedan till arbetet så sotas det i genomsnitt 60 kakelugnar på en tid av 3 timmar. Under denna tid skall jag vara med ock skriva upp alla bristfälligheter å besiktiga alla eldstäder. Vid denna formulering på bristfälligheter får alla verkmästare genomgå en kurs för att alla papper skall få lika utseende. Är det så att arbetaren raskar på så kan han få sig både 1 å 2. timmar ledigt men arbetstiden skall iallafall vara slut kl. 3.30 e.m. sedan kommer mitt skrivgöromål vilket tar 1-2 timmar så går det dag efter dag. På lördagarna är arbetstiden slut kl. 11 f.m.

Nu om sommaren på eftermiddagarna brukar vi åka ut med någon båt för sådana går i alla riktningar ock för en 50 öring kan man komma ut ock få sig ett friluftsbad vart man åker vart man får fullt med folk över allt som en enda stor aldrig sinande ström av folk. Väderleken här i stan har nog inte varit så hälsosam, influensan har gått ganska kraftigt ock jag har legat sjuk i 4 dagar. Det började med att man kände sig liksom väderstinn i magen, sedan kom hosta ock heshet vilket hängde i på mig i minst en månad. Om nätterna kom svettningar orolig sömn. Men nu som bättre är är jag bra igen. Den 18-19de juni kunde vi kasta snöboll på Fjällgatan. Igår var det ett rörligt liv i staden, Finska Presidenten kom hit, Han är ej omtyckt av folket, över 10.000 arbetare försmäktade i fängelserna sedan röda upproret, 1 korpral svimma som stog i hederkompaniet 1 häst stupa under kungliga vagnen. Dåligt varsel men samtidigt är han hållen som en arbetares förtryckare.

Karl Ekman omgiven av sina sotare.

Hur går det med fästfolket, vi hade väntat oss ett bröllop till midsommar och då var det meningen att åka ner men jag förstår att Astrid ej vill lämna mamma ensam och det är ju snällt att du stannar hemma, det får jag tacka dig för. Det blir nog ett bra parti av er båda och vi har endast att gratulera både Anna å jag tyckte så mycket om din blivande man så att du kan vara nöjd. Vi har ej hört något ifrån honom du kan ju be att han skriver ett brev och vi har tappat hans adress annars hade jag ju skrivit till honom för länge sedan. Han skall ju i alla fall bli min sväger. Jag tänkt att pappa skulle komma hit ock hälsat på ett tag i sommar men det är så att tar man inte tvärt utav då blir det aldrig utav. Om pappa tänker att resa hit i sommar så är han hjärtligt välkommen. Den 6. juli har jag semester under 3 veckor framåt ock vi har tänkt att resa ut i skärgården under denna tid. Sedan är jag under Klasons tjänstledighet tillförordnad mästare under 7 veckors tid. Jag var nära under förra månaden att bli mästare i en stad som heter Södertälje bland 28 sökande var jag uppsatt i 1sta förslagsrummet men socialdemokraterna vilka voro övervägande i röstantal överröstade Brandstyrelsen och tog en arbetare på platsen som tillhörde deras parti s.k. partimedlem. Mot detta anmälde Borgmästaren i staden reservation och ville hava mig som Brandchefen hade satt upp mig i första förslagsrummet. Vi 8 sökande verkstästar i Stockholm. Stadens innevånareantal är omkring 20 tusen och sysselsättare 1. arbetsstyrka å 1. mästare 1. verkstästar 4. man. Inkomsten för mästarnas del när alla är utlönade omkring 18 tusen så det hade ju ej varit att förakta. Det skulle vara

roligt att se vad överklagningen har för resultat. Staden ligger en timmas resa från Stockholm så att Astrid och Natanael åkte förbi under namnet Saltskogen, med en massa verkstäder och skorstenar sedan går två baner fram till östra å västra stationerna, men det är väl ej att hoppas att man får platsen jag får vänta här i Stockholm till hösten. Vi Verkmästare har även det skapligt.

Bland annat ber Anna att jag skall tala om att vi har köpt ett linneskåp för 550 kronor när vi fick större lägenhet. Vi har undrat så mycket om Rikard är hemma eller om han är ute. Det har varit tyst med underrättelserna från hemmet på den sista tiden men ni har väl haft ett brådslande vårarbete. Mamma är väl sig lik. Det skulle vara roligt att se även mamma hos oss men den resan blir väl för lång det fodras närver av att resa hit. Hilbert har heller ej skrivit till oss men vi får väl hoppas att han mår bra. Hans adress vet vi ej han är ju en flyttfågel. Faster Jousa har ju fått gått från alltsammans men hon är ju inte den första det har gått samma väg för tusentals nu för tiden men det är inte värt att sätta sig på allt för höga hästar det går ju så lätt att rida omkull.

Nu till sist vill jag be dig syster Astrid att ej glömma bort oss här uppe i huvudstaden utan sända oss en liten hälsning då o då. Samt får vi hälsa eder alla mamma Pappa alla syskonen och din Natanael en glad och trefflig midsommar

Anna o Karl Ekman

Bearbetning Leif Brunnegård